

ŠKRDLÍK

JAN
JAKUB
FILIP
KRYŠTOF

TVÁ SLOVA...

OBSAH:

Jan Škrdlík	V záplavě vodopádů
Jakub Škrdlík	<i>Pokuta</i>
Filip Škrdlík	<i>Sto do noci za půl království</i>
Kryštof Škrdlík	<i>O bílé koze</i>

Slovo o autorech

Jan Škrdlík

*V záplavě
vodopádů*

TVÁ SLOVA

Každé ráno, když po úbočích
stékají bystřiny krve
nechce se ti vstávat

Pokaždé během tisícího dne
když otcům kane rosa ze rtů
– schováváš se v obilí

Každý večer
zas a zas
nechce se ti věřit

že tě najdou opět Slova
co zahřejí
a rozpustí se

– v Divotvorných Ústech

TŘI SYNOVÉ

Zatím, co pod dveřmi spala meluzína
vyrůstal jsi v oáze
pod hodinami s kukačkou

Pod hodinami
co z nich odkapává ticho

To ticho!

V něm rostou
ochmýřené pampelišky

Připomínají ti, že čas je tu
Připomínají ti, že už nemáš otálet...

Zatím, co se špinavé mraky honily obzorem
my jsme pilně hledali tvou zemi
– zemi tajného jména

To my jen tak děláme
že ji vidíme

Jenže ona je doopravdy tady!

To my si jen tak hrajeme
že vidíme v jejím srdci poklad

Ale on tam doopravdy je!

Připomíná mi to
co doopravdy hledáme!

ty a já...

Zatím, co se stíny marně ploužily alejemi
šlapali jsme spolu do kaluží
utíkali jsme
smáli se

A ty kaluže jsou tak křišťálově čisté!
a voda stříká až nad nebesa
a voda nás omývá celé

Je hned hřejivě horká
a hned milosrdně chladná

Připomíná nám naše duše
spojené v otcovství a synovství...

Díky Tobě Bože!

KAM AŽ?

Kam až

sahá závora

kterou se zavíráme

když čekáme

až se naplní naše sklepy?

Co takového hlídáme

ty a já?

Jeden druhého?

Toho, co se zpil vínem?

Aby mu snad někdo neukradl

jeho opilost?

Ale proč šetřit

když vinař tak krásně

hraje na housle?

Jsou věci

které se ví a neví zároveň

zatím co venku kopretiny

pomalu dospívají

svůj poslední létající sen...

VTEŘINA ZA VTEŘINOU

Vteřina za vteřinou
voní prostorem
jako křídla slunečnic

– intráda smetánky lékařské
co dá smyčcům napít zlatavého prášku
(navzdory smetánkám
a k nelibosti lékařů)

Ano:
Toto je nový začátek
Začíná paprsky rána
a končí krví červánků
Pak to vše znovu
ale už navěky

Proto sestup ze své věže ze slonoviny
a uvidíš jak to slunce
zvědavě nahlíží chlapcům do kapes
Mají tam tajný tabák
žhavý jako jejich touha
Tabák, co dýmí dým
aby se zahalilo
jak se chlapci mění v muže

Lehni si do trávy, netrap se, zavři oči
Za všechno může ta
– zlatá kalafuna

CO MY S TÍM NADĚLÁME, LÁSKO

Stojíme tiše

A slova mávají z rychlíku
a jako řeka se valí
z naší otevřené
Pandořiny skříňky

Co my s tím naděláme, lásko
když se slova vracejí z války
vykoupaná ve světle
a přinášejí vzkaz z opačného tábora
že boje jsou zbytečné?

Jsme jako otevřené knihy
– marné předstírání

Pijeme hořkou kolumbijskou kávu
obklopeni naším *bezeslovím*

A to světlo je všude
Už se ho nezbavíme, má lásko

...a to je dobře...

SRDCE JAKO KOMETA

Mé srdce je jako
unavená kometa
klopýtá mezi létavicemi

A má láska jako holubice
posílám ji hledat
naši unavenou zemi

zemi, co se právě vynořila
v tichu naší předsíně

Je dostonáno!

když kukačkové hodiny
tiše kukají
své Rekviem nad našimi splíny

Ano: Je dostonáno!
Dostonáno jest!

Proto už neotálej, má lásko!
když rozžhavená
unavená kometa
se prosyčela vesmírem
až ke tvé hlavě

a tvoje vlasy
se projiskřily s mými...

ZA PŘIVŘENÝMI VÍČKY

Za přivřenými víčky
tma tmoucí
a před nimi
odpalují si své lucerničky Karafiátovi Broučci

Co je před?
A co je za?

Co je vně?
A co je uvnitř?

Kde končí svět?
A kde už konečně začínáš ty?

Nevím!

Vím jen, že ti kdysi někdo
vtiskl do očí
žhavý uhlík

...aby tě tma nepohltila

VŮNĚ

- v tůních naházená
jako houba, co vypije každou slzu
a zanechá jen med sladké vojtěšky
na posečených stráních
našich duší
- tajných znaků plná
plná toho, co je
a vždycky bylo
tiše si voní
naše čiročiré zapomenutelnó

Ta posečená tráva!

Na klávesnici stébel
vyfukáš svůj kód
Jinak se totiž nelze dostat
ze Země *ničeho a nikoho*
která ani není Zemí

A ty se bojíš
ale zároveň to chceš
nebo ne?

PAMPELIŠKY

Kdo jsou ty malé
skotačivé pampelišky
co přibíhají se smíchem
na tvou zahradu?

Jsou to vzpomínky?
Co přišly tě potěšit na tvářích
svým lehkým chmýřím?

Jsou to tvá malá sluníčka?
Co ti přišla posvítit
do krásy všedních dní?

Jsou to tvé malé děti?
Které učíš?
Které miluješ?

Jsou to tvé krásné sny?
Co zůstaly věrné?
Co jsou stále tady?

Jsou to tvé nové dny?
Co se vlní dál a dál?
pšeničnými poli...

Ano, a ještě víc!
Zavři oči!
Vidíš je?

Jsou to malá psaníčka
o lásce

V ZÁPLAVĚ VODOPÁDŮ

V tichu tvých polibků
umírám svému umírání
ohlušen záplavou
Božích vodopádů
když zalyká mě
Milost Milostí

Zadrží prudkost mého pádu?
když svatý mír
uprostřed bouří v duši se uhostí?

Děkuji hodinám
za tiché tikání
a že mi své ručky
s láskou podávají
na procházku časem
– těmi zapomenutými kraji –
kde konečně existuje
tady a teď
a v něm *my*
tak skuteční!

Tam kde uprostřed úsměvů

slzy nás

omývají...

V BLÁZNOVSTVÍ TVÉ LÁSKY

V bláznovství tvé lásky
i laně zapomínají pít

Stromy se zamýšlejí
jak tě potěšit
když pláčeš
slzy opuštěných dětí
aby se ulevilo
malým srdéčkům
která už nemohou dál

Topoly se sklánějí
a navíjejí nit
tvého svatebního závoje

A ty děti

půjdou jako družičky
až se jednou propadneš
do objetí tam za mostem
kam se chodí pouze
jedním směrem
a zpátky

už se nemusí...

Jakub Škrdlík
Pokuta

SKRYTÁ IDENTITA

Má skrytá identita v područí mých stínů
Modročerný oblak ve všem co bys líbal

Zlíbat a ponechat ve věčnosti času
Zlíbat a ponechat vyrvat z očí d'asu

Rozervaná realita s příchutí pravdy v každém
druhém šálku
Káva je hořká nauč se ji milovat

Muži mají rádi hořkost

Ženy mají rády muže

Konstantně hořký boj
Kořeny zrn zapuštěny hluboko v zemi
Je to jako trn zabodnutý hluboko v tvé dlani

Už se ho nezbavíš

Ženy jsou hořkost a muži jsou ženy

Káva je smrt a její chuť je život
My všichni jsme svatí daleko od nás

A Káva je smrt a její chuť je život

SLAVNOSTI

Slavnosti

Pod rozvášněným nebem

Ukryté vzpomínky na budoucnost

Pod širokoúhlou kamerou Nového světa

Tě zamykají ve tvé vlastní kostce

Podivných zvyklostí

Bez duchu a řádu tance

V každém tvém kroku

Je cítit tak trochu

Tvá pobledlá a uzamčená

Zrcadlově obrácená

Rovina odejmutí tebe

MELUZÍNA

Slyším meluzínu lásky
Prokluzuje mezi větvemi stromů
Ne a ne se zachytit

Cítím hromobití ve tvém hlase
Elektrické pole sílení mé duše
V zasetí našich pocitů myslí
A přirození
Přirození v mysli

NA VÝLETĚ

Šeljupin a ta jeho věčná touha po pozornosti. Ty jeho vymyšlené příhody jsou vskutku neuvěřitelné. Tuhle mi jednu hroznou vykládal, když jsme spolu šli na procházku do lesíku... Naštěstí ji nedovykládal! Když byl v nejlepším, tak si totiž uvědomil, že si zapomněl cvaknout jízdenku. Nejbližší cvakač byl dost daleko a než jsme k němu došli, jako na potvoru jsme potkali lesního revizora! A hned nás začal honit s kyjem z jakéhosi divného dřeva. Ještě teď mi dumá hlavou, co to bylo za dřevo. Každopádně bylo tak tvrdé a těžké, že když se rozmáchl, aby Šeljupina praštil a Šeljupin uhnul, otočilo se vlivem jakýchsi podivných fyzikálních zákonů a praštilo lesního revizora zezadu přímo do hlavy. No to se může stát jen Šeljupinovi. Šeljupin zastrčil omráčenému revizorovi pokutu do náprsní kapsy a šli jsme domů.

VZKAZ Z NEZNÁMA

Šeljupin je mistr v napínání. Jako tehdy, když mi vykládal, jak byl na tom skautském táboře jako indián a pomáhal dětem pořádně vypnout luky. Vypnout luk tak, aby byla tětiva naprosto napnutá, není tak jednoduché, ale léta tréninku se Šeljupinovi vyplatila. Mimo jiné se na tom táboře stala jedna zvláštní věc. Byly zrovna tři hodiny ráno, Šeljupin se z ničeho nic probudil ze sna s divným pocitem, jakoby venku někdo přecházel. Vylezl ze stanu a procházel tábořiště. Bylo slyšet jen šumění stromů a hučení potoka, když v tom Šeljupin uslyšel prasknout větvíčku přímo za ním. Otočil se, ale uviděl jen nehybný keř... Tvarem mu připomínal lidskou postavu, ale to se v noci stává se všemi keři (to věděl). Šeljupin jde ke keři blíž a blíž. Pomaloučku se přibližuje. Uši napnuté, chlupy naježené. Připraven na jakoukoli situaci. Šeljupin pociťoval strach, ale zároveň cítil, že nemůže couvnout. Věděl, že co se má stát stane se. A taky, že jo.

HLAD PO VĚDĚNÍ

Šeljupin byl dost dobře rozčarován. Už toho na něj zkrátka a dobře, (abych tak řekl, či chcete-li, napsal) bylo moc. Paní domácí mu už zase dávala výklad o vývoji ženských haploidních pohlavních buňek. Šeljupin, rozený biolog, který znal ženské haploidní pohlavní buňky jako své boty, i když měl tendenci si je občas někde zapomenout, ale to je zase na jiný příběh, začal pěníť jakousi podivnězpěněnou pěnu. Paní domácí, rozená psycholožka, začala Šeljupinovi dávat výklad o zvládání emocí a ovládání biologických procesů na nich závislých. Šeljupin, nerozený psycholog, se rád nechal poučit, přestal podivněpěníť a doposlouchal pozorně výklad paní domácí až do konce. Byl rád, že si zase rozšířil obzor a že je zas o něco chytřejší.

PŘIZNÁNÍ

Šeljupin měl rád ženy. Šeljupin měl na ženách rád úplně všechno. Šeljupin se na ženy rád díval. Šeljupin se žen rád dotýkal. Šeljupin rád ženy slyšel. Šeljupin rád ženy cítil. A ze všeho nejraději by ženy ochutnával. Šeljupin často litoval této své vlastnosti a obdivoval všechny ostatní muže, kteří se k ženám dokázali chovat, jakoby na nich nic nebylo. To Šeljupin jakž takž dokázal pouze v případě žen nepěkných, boubelatých, bohatých a politicky angažovaných. Jinak ale Šeljupin ženy zbožňoval. Nejvíce ze všech zbožňoval tu, kterou měl doma, a kterou taktéž mohl vidět, dotýkat se jí, slyšet jí, cítit jí i ochutnávat ji každý den, na druhou stranu zbožňoval i všechny ty ženy z tramvají, autobusů a vlaků, z ulic a chodníků, z kina i z obchodu. Měl rád všechny ty usměvavé uvaděčky, hostesky, prodavačky a letušky. Brigádnice, sestřičky, dobrovolnice i řidičky, které potřebují pomoci s výměnou píchlého kola. Šeljupin měl rád všechny ženy. Šeljupinovi z toho úplně třesťila hlava a proto raději hned utíkal domů vzít si prášek a zdřímnout si.

OCHRANA PŘÍRODY

Šeljupin má moc rád psaní na psacím stroji. Vždycky začne něco psát, většinou to začne slovem vagabund a potom pokračuje. Už napsal tolik listů, že má v plánu zajít za jedním pánem od vedle, který je prý velké zvíře. To zvíře Šeljupinovi doporučil jeden jeho známý, který je taky zvíře (l když menší). To velké zvíře Šeljupinovi doporučilo, že by mohl těch listů udělat další kopie a potom to rozdávat na ulici společně s reklamní Colou. Ta Cola se rozdává v takových pěkných plechovkách na 0,25l, které se recyklují, a Šeljupin už má dokonce koupenou lepící pásku, aby mohl na každou plechovku jeden list nalepit. Globalizace.

VELKÝ SKOK PRO LIDSTVO MALÝ PRO ŠELJUPINA

Šeljupin je moudrý a zodpovědný člověk. Vždy když jede tramvají, nebo autobusem, považuje za svou osobní povinnost seznámit mladé světaneznalé muže, dívky, kluky a holky s nástrahami dospívání, dospělosti, nevědomosti a moderní doby. Snaží se vyzdvihnout konzervativní hodnoty... Jestli se starému kontinentu podaří přežít ve zdraví do dalšího století, bude to jeho zásluha, říkají kamarádi z restaurace U Hrušky, kam Šeljupin chodí každý večer po dobrovolné celodenní práci v MHD. Šeljupin je pedagog a vychovatel v terénu. Šeljupin plní svou povinnost navzdory nepochopení až otevřenému nepřátelství některých cestujících. Vždy, když leží s naraženým zadkem v kaluži na ostrůvku tramvaje, kam doplachtil vlivem negativních hodnot dnešní společnosti, neztrácí naději a zápal pro své svaté poslání.

HÁDKA

Šeljupin zaslechl: „Absurdní.“ „Pravda,“ řekl si a šel své manželce koupit na usmířenou po hádce kytičku, bonbóny, nové záclony, boty, prstýnek a dva lístky do kina na romantický film, kam už se taky moc těšil...

HRDINA NAŠÍ DOBY

Šeljupin se naložil do vany. Ve vaně si ze všeho nejradši hrál s lodičkami. Kapitán Šeljupin je na zádi svého mírně se houpajícího zaoceánského parníku, koupe se ve svém malém bazénku, jak mají kapitáni většinou ve zvyku, a sleduje obzor za lodí kvůli ledovcům. Šeljupin je svědomitý kapitán připraven v případě nehody opustit bazének jako poslední.

KRÁLOVNO

Ó ty má lásko všedních **Dnů**
Má lásko denní **Krásy**
Přední to královno mých slepých **Pohledů**
Přední to královno
Letmých to záchvěvů
Mých slepých **Dnů**

Královno mých **Pohledů**
Královno mých **Pohledů**
Královno mých **Bolestí** při umírání V širé pláni

Filip Škrdlík

*Sto do noci za
půl království*

PROTOŽE JSEM BEZ TEBE

v tom starém domě
dveře bez křídel
okna bez nebe
a ozvěna hlasů
zebe mě

bez tebe

JAK MLČÍME

Jak mlčíme
je sto do noci za půl Království

a mezi námi jako déšť
plují
unavené zapomenuté časy

ale Podívej se zlatíčko
u dna je koberec

a připomíná barvou i vláknem
realitu lásky
hřbety významných i méně známých myší

Sedíme u stolu
My dva

já

ty

jen tebou dosazenej kocour v peři
je tu ten třetí...

Sedíme, Jsme dva

já a kocour
se topí
V Opeře

Tak slané
italsky drastické

zatímco jiní si lepší Slunovrat

S bolavým mozkiem
díváš se

v tobě kotvím
v té nejhlubší možné hloubce

ZMATENÝ

Rám okna
a růže
zčernávajíce

neuvadá!

naopak!

Stala se mým koníčkem

Když jsem se pokoušel jít spát
psal jsem
hlubokou, naprosto absurdní věc
a její závažnost
mi požírala
obě
už tak nevyrovnané
části mozku

V kůži mám zaseklé, možná i zhnisané její trny
a z nosu tečou nemocné šípky

Práh dveří
a nástroj
dohrávající

nedoznívá

naopak!

Stal se mou posedlostí

Když jsem se pokoušel vstát
hrál jsem
zaujatě, a bylo mi jedno, co hraji
a návykovost
mě osvobodila
od závislosti

Když mi to nevadilo
ztratil jsem touhu
po dokonalosti

Jsem zmatený a je to pocit krásný
Když vám ráno šeptá: Zhasni!
A večer zabývá se básní

SEDĚLI JSME TAM

seděli jsme tam
úplně dole kde jsou city pouhou hrou
ty a já
a naše role, hrané s plnou jistotou

a falešná krása
zmařená naší vinou
z plných plic a ráda já sá při pohledu
na tu naši, ale přesto trochu jinou

divadelní premiéru vskutku skotačivou
a taky neviditelnou
jako v němém filmu odezíráš ze rtů
polknutá slova za scénou

a přesto věříš
v existenci
tam kdesi daleko v zemi kde není vidět ani slyšet
a zadarmo a v plné kráse

podává se realita
hořká a mrtvolně studená
a když ji vidíš, sníš o divadle beze slov
a proto seděli jsme tam

úplně dole kde jsou city pouhou hrou
ty a já
a naše role, hrané s plnou jistotou
a falešná krása

zmařená naši vinou
z plných plic a ráda jása při pohledu
na tu naši, ale přesto trochu jinou
divadelní premiéru vskutku skotačivou

a taky neviditelnou
jako v němém filmu odezíráš ze rtů
polknutá slova za scénou
a přesto věříš

v existenci
tam kdesi daleko v zemi kde není vidět ani slyšet
a zadarmo a v plné kráse

uzdravení cítíš v hlase
v tom divadle beze slov
a hořkost a studenost
ztrácejí nad námi moc

ÚSVIT ŠERA DÁVNO ZAŠLÝCH PAPRSKŮ

Úsvit šera dávno
zašlých paprsků

Zcela zrádné oddané myšlenky
tvých přeletů

Melancholie v krvi proudí
sny v tvé hlavě
a mé touhy
pouze a jen bloudí

Nenacházím
co měl jsem ještě včera

Pět set schodů v jeden den ušla mi moje víla
a přitom zahynula jako padlý anděl
záhy měsíc hledá kámen
žhavý a moudrý jako před léty
když neměl jsi strach z podvečera

Šla za mnou a řekla mi moje víla
že poezii takhle v noci
píšíou definitivní cvoci

TRHÁM TVÉ ZLATÉ VLASY

trhám tvé zlaté vlasy
časy
kde se potuluje meluzína
v blátě
a černá hlína
sype
rozdrolené zlomky okamžiku
toho
který přistihl nás při zániku
ničí
pohled ať už uvnitř
nebo...
nebo uvězněná
myš
v kleci sama skučí
zatímco hraješ si
s životem
já hraji si se slovy
mezitím brutálně vraždíš mě
a já šířím pomluvy
je to tak: nenávist krátká je
uhnije
nediv se, uhnije
na souši
sépie
uschlá a zapáchá
mořský živočich
smrti vzdych
mrtvá je
sépie

a nenávist ožije

PROTOŽE JSEM BEZ TEBE

je mi smutno ale vím
že i když tu straší v temné komoře
a ani tabák nenahradí, když je to neviditelný
že violoncello je součást ubohé disharmonie
uvnitř mého srdce pusto je
třeba že tu moře nezpívá
a slunce zebe možná i zamrzá
měsíc hřeje možná i spaluje
písek žadoní o trochu cukru a sůl je sladká
jako pomsta...
z kohoutku kape suchá voda
sama po sobě žízní a pak to dopadá
přesně tak jako když
v ložnici pozoruji sestupující plíseň
jak kape do úst mých nejbližších a oni se radují
bylo by mě líto ale místo toho
říkám si jaká škoda, že je
atmosféra příliš krátká
na to
aby se tu něco stalo
všechno je obyčejné
a tak šílené
i když jsou okna bez křidel
a stropy zcela bez nebe
zaklíněné dveře
a střecha ze skla, přes které vidíš sám sebe
vím, že to je všechno tak

protože jsem bez tebe

Kryštof Škrdlík
Bílá koza

BÍLÁ KOZA

Přiletěl jsem za tebou na bílé koze
protože na nic jiného nemám

Koně nemám, ani krávu
ale to je jedno

prostě na bílé koze

a už to nech bejt

Jan Škrdlík

Jakub Škrdlík

Filip Škrdlík

Kryštof Škrdlík

Jan Škrdlík (*1964) je svým občanským povoláním hudebník – violoncellista. Jeho zájem o literaturu se ale projevil i vlastní literární tvorbou, jejíž ukázkou představuje tato publikace vydaná společně s básněmi jeho tří synů. Koncertní aktivity ve Španělsku podnítily jeho vlastní tvorbu ve španělském jazyce. V současné době Jan Škrdlík mimo jiné studuje obor španělská literatura na Masarykově univerzitě v Brně.

Synové Jana Škrdlíka obklopeni uměleckým prostředím, začali záhy tvořit. Otiskujeme zde dadaistické povídky devatenáctiletého syna Jakuba, který napsal také básně, odvysílané nedávno rozhlasovou stanicí Vltava, dále ukázky tvorby Filipa (15) a jednu svěží básničku nejmladšího syna Kryštofa (10).